3.1 Wymiary

Ramy DUAL.AI.TEACHer są zbudowane jako kompleksowa dwuwymiarowa macierz, opisująca łącznie 18 kluczowych kompetencji, z których każda wyłania się z przecięcia dwóch głównych wymiarów, wokół których zorganizowane są te ramy. Wymiar poziomy definiuje główne obszary charakteryzujące praktyki nauczania i uczenia się, obejmując pedagogiczny wymiar ram. Wymiar pionowy odwzorowuje kluczowe aspekty SI, odzwierciedlając technologiczne i etyczne oblicza jej integracji z kontekstami edukacyjnymi.

Taka struktura pozwala ramom systematycznie łączyć kompetencje pedagogiczne z wiedzą i umiejętnościami związanymi z SI, zapewniając, że każda zidentyfikowana kompetencja odzwierciedla zarówno cel edukacyjny, jak i konkretny wymiar rozumienia lub stosowania SI.

Wymiar poziomy DUAL.AI.TEACHer

Wymiar poziomy ram czerpie z ram DigCompEdu, które określają kluczowe obszary charakteryzujące praktyki nauczania i uczenia się w środowiskach cyfrowych. Obszary te obejmują podstawowe działania pedagogiczne prowadzone przez nauczycieli – od zaangażowania zawodowego i zarządzania zasobami cyfrowymi, przez projektowanie i prowadzenie doświadczeń edukacyjnych, po wdrażanie strategii oceniania oraz wspieranie aktywnego zaangażowania i kompetencji cyfrowych uczniów.

Uwzględniając ramy AI Pioneers Framework, Ramy DUAL.AI.TEACHer przejmują ten wymiar, aby osadzić kompetencje związane z SI w szerszych praktykach pedagogicznych już uznanych za niezbędne dla skutecznego nauczania, dopasowując je do tych praktyk. Wymiar poziomy jest zorganizowany w następujących sześciu obszarach:

- **Zaangażowanie zawodowe:** Ten obszar koncentruje się na wykorzystaniu zasobów opartych na SI w interakcjach zawodowych, takich jak komunikacja, współpraca i rozwój, w relacji z różnymi interesariuszami w kontekstach instytucjonalnych.
- **Zasoby cyfrowe:** Ten obszar koncentruje się na odpowiedzialnym wyborze, tworzeniu, adaptowaniu, wykorzystywaniu, ocenianiu i udostępnianiu zasobów opartych na SI na potrzeby uczenia się.
- **Nauczanie i uczenie się:** Ten obszar koncentruje się na możliwej integracji i późniejszym zarządzaniu zasobami opartymi na SI w procesach nauczania i uczenia się.
- **Ocenianie:** Ten obszar koncentruje się na możliwej integracji zasobów opartych na SI w procesach oceniania edukacyjnego.
- **Wzmacnianie uczniów:** Ten obszar koncentruje się na wykorzystaniu zasobów opartych na SI do wspierania i wzmacniania strategii nauczania i uczenia się skoncentrowanych na uczniu.

- **Wspieranie kompetencji cyfrowych (SI) uczniów:** Ten obszar koncentruje się na kompetencjach pedagogicznych potrzebnych do wspierania i prowadzenia uczniów w rozwijaniu ich własnych kompetencji cyfrowych w zakresie SI.

Wymiar pionowy DUAL.AI.TEACHer

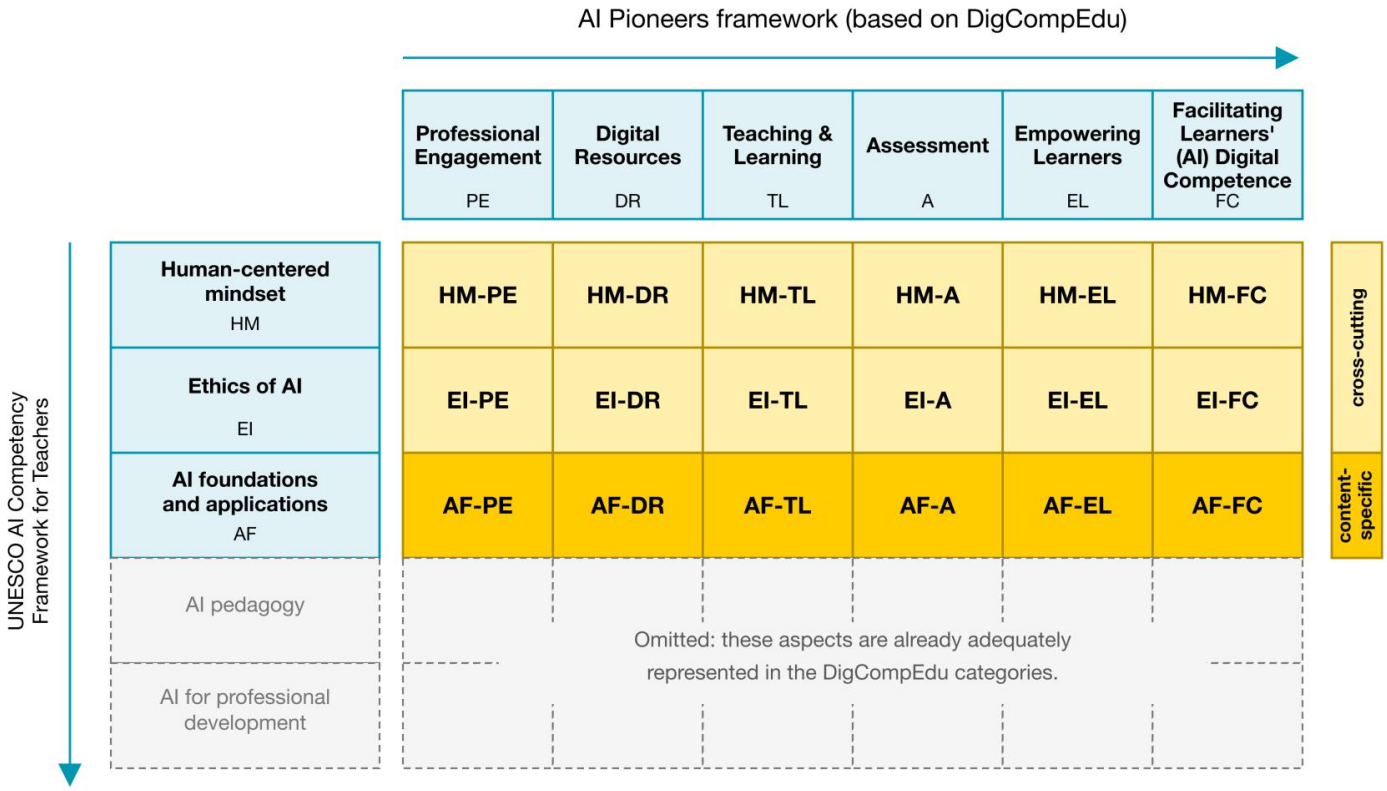
Wymiar pionowy ram czerpie z ram kompetencji SI dla nauczycieli UNESCO, które pierwotnie określają pięć kluczowych aspektów kompetencji w zakresie SI istotnych dla praktyki nauczania: nastawienie skoncentrowane na człowieku, etykę SI, podstawy i zastosowania SI, pedagogikę SI oraz SI w rozwoju zawodowym.

Na potrzeby Ram DUAL.AI.TEACHer te pięć aspektów zredukowano do trzech. Dwa z pierwotnych obszarów, mianowicie pedagogikę SI oraz SI w rozwoju zawodowym, usunięto, ponieważ wymiar poziomy już zawierał te obszary, choć w nieco innej formie. Dodatkowo, przecięcie wymiaru pionowego i poziomego generowało nadmiarowe kompetencje. Zdecydowano więc o ich wykluczeniu z osi pionowej, aby uniknąć nakładania się i zapewnić spójność koncepcyjną całej macierzy.

Wymiar pionowy obejmuje następujące trzy aspekty:

- **Nastawienie skoncentrowane na człowieku:** Ten aspekt odnosi się do zestawu wartości i postaw, które nauczyciele muszą mieć na uwadze przy interakcjach człowiek–SI, tak aby priorytetowo traktować potrzeby, osąd i dobrostan ludzi.
- **Etyka SI:** Ten aspekt opisuje podstawowe zasady etyczne, regulacje, polityki instytucjonalne i praktyczne wytyczne regulujące wykorzystanie SI, które nauczyciele muszą rozumieć, stosować w codziennej praktyce i pomagać dostosowywać do konkretnych potrzeb i kontekstów edukacyjnych.
- **Podstawy i zastosowania SI:** Ten aspekt definiuje wiedzę koncepcyjną i umiejętności przekrojowe, których nauczyciele potrzebują, by zrozumieć, jak działa SI, a także by wybierać, stosować i twórczo adaptować SI do tworzenia środowisk uczenia się skutecznie wspieranych przez praktyki nauczania i uczenia się oparte na SI.

Spośród trzech zachowanych aspektów, dwa uznaje się za aspekty przekrojowe SI (nastawienie skoncentrowane na człowieku i etyka SI), ponieważ nie dotyczą one konkretnego obszaru przedmiotowego, lecz reprezentują wymiary transwersalne, wpływające na cały zakres praktyk nauczania, wartości i postępowania zawodowego związanego z SI, i przenikające go. Trzeci aspekt (podstawy i zastosowania SI) uznaje się za aspekt treściowy (specyficzny) SI, ponieważ dotyczy wiedzy koncepcyjnej i konkretnych umiejętności technicznych, które nauczyciele muszą zdobyć, aby rozumieć, wybierać i stosować narzędzia SI w swojej praktyce nauczania.

Rys. 1: „Wymiary Ram DUAL.AI.TEACHer” (diagram wygenerowany przez SI, OpenAI Codex)

Revision #3
Created 2026-09-01 09:14:31 UTC by Alexander
Updated 2026-10-20 15:40:08 UTC by Alexander